

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

15 iunie 2016

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

mun. Chișinău

Nicolae Gordilă

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Dumitru Calendari, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 23 februarie 2016, în cauza penală în privința lui

Vornicov Piotr Dmitri, născut la 25.07.1969, originar din s. Cișmichioi, r-nul Vulcănești, locuitor în or. Vulcănești, str. Voroșilor 14/1,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.12.2014 - 15.12.2015;

Instanța de apel: 18.01.2016 - 23.02.2016;

Instanța de recurs: 12.05.2016-15.06.2016;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 15 decembrie 2015, adoptată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală (art.364/1 Cod de procedură penală), Vornicov Piotr a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 27, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța cu sentința, instanța de fond a stabilit că, Vornicov Piotr, avînd scopul de a trece peste frontiera vamală a Republicii Moldova mărfurilor prin contrabandă în proporții deosebit de mari, și anume medicamente, valoarea de piață a cărora constituie 108 447,50 lei, dintre care:

„Clomed", 15 cutii la sumă totală de 8 175 lei; „Danabol" 220 cutii la sumă totală de 57 200 lei; „Provimed" 15 cutii la sumă totală de 6 480 lei; „Anapolon", 20 cutii la sumă totală de 7231 lei; „Clenbuterol" 193 cutii la sumă totală de 6562 lei; „Turanabol" 70 cutii, la sumă totală de 11200 lei; „Strambafort" 190 cutii, la sumă totală de 11 599,50 lei; „Trenbolone acetate" 100mg/ml, „Testosterone (propionate+phenylpropionate+isocaproate+decanoate) 270 mg/ml, testosterone cypionat" 250 mg/ml, Nadrolone decanoate 250 mg/ml, „Stranozolone" 50 mg/ml, Boldenone undecylenate 200 mg/ml, Drastanolone proprietate 100 mg/ml, Drastanolone anantane +propionate" 150 mg +50 mg/ml, „Trenbolone enantate", 200 mg/ml, Nandrolone fhenylpropionate" 100 mg/ml, „Testosterone enanthane" 250 mg/ml, „Testosterone base"100 mg/ml, „Testosterone propionate+ Trenbolone acetate + Drostanolone proprietate" 50mg+50 mg+50 mg/ml, „Testosterone propionate, 100 mg/ml, „Amberox „ și „GP Tine", valoarea cărora nu este posibil de stabilit, valoarea în vamă constituie 1 516 767,52 lei, la 22 mai 2012, aproximativ orele 00.20, cu automobilul de model „Renault Premium ", cu numărul de înmatriculare GE AZ 293, însoțit de remorca de model „Zremb PC 130", cu numărul de înmatriculare GE AB 358, a tentat să treacă bunurile respective peste frontiera vamală a Republicii Moldova prin punctul vamal „Giurgiulești - Galați", nu a declarat în documentele vamale mărfurile respective și nu le-a supus contorului, achitării taxelor vamale, acțiunile sale intenționate fiind îndreptate spre comiterea contrabandei, care nu și-au produs efectul din motive independente de voința sa, deoarece mărfurile au fost depistate în procesul de control vamal.

3. Nefiind de acord cu sentința apel a declarat avocatul Pavel Zamfir în interesele inculpatului Vornicov Piotr Dmitrii, solicitând casarea acesteia în partea aplicării pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în baza prevederilor art. 79 Cod Penal inculpatului să-i fie aplicată amendă.

În argumentarea cererii de apel s-a invocat faptul că:

- Vornicov Piotr a recunoscut vinovăția sa în săvârșirea acțiunilor și a solicitat examinarea cauzei în procedură specială pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale;

- pe parcursul urmăririi penale inculpatul a avut un comportament adecvat, nefiind anterior tras la răspundere penală, se caracterizează pozitiv, are la întreținere doi copii minori, lucrează peste hotarele Republicii Moldova și anume în Federația Rusă;

- careva consecințe nefaste, grave, în rezultatul comiterii faptei de către inculpat nu au survenit;

- Instanța de judecată incorect a ajuns la concluzia, că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă, în exclusivitate, cu aplicarea pedepsei 2 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis. Instanța și-a motivat această soluție numai prin pericolul social sporit al infracțiunii incriminante reieșind, în primul rând din obiectul tentativei la contrabandă;

- instanța nu a ținut cont de circumstanțele atenuante prevăzute de art. 76 Cod Penal, în special de contribuirea activă a inculpatului la descoperirea vinovăției și a omis aplicarea prevederilor art. 78 Cod Penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 23 februarie 2016, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, după cum urmează:

Lui Vornicov Piotr condamnat în baza art. 27, art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, în baza art. 90 Cod penal s-a suspendat condiționat executarea pedepsei cu stabilirea termenului de probă de 2 (doi) ani.

4.1. În argumentarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, este incorectă și neîntemeiată concluzia primei instanțe privind necesitatea absolută de aplicare pedepsei reale privind izolarea inculpatului de societate. Reieșind din circumstanțele cauzei și personalitatea lui, instanța de apel a considerat că corectarea și reeducarea este posibilă prin aplicarea pedepsei condiționate conform cu prevederile art. 90 Cod penal, în acest sens reținând lipsa circumstanțelor agravante și prezența circumstanțelor atenuante - recunoașterea vinovăției, caracteristica pozitivă, prezența a doi copii minori.

Totodată, instanța de apel a constatat a fi neîntemeiate argumentele apelului privind aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal și stabilirea unei pedepse mai blânde, sub formă de amendă, deoarece, în cauză nu sunt reținute circumstanțe excepționale.

5. Împotriva deciziei procurorul declară recurs ordinar și invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței, pe motiv că decizia contestată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția de modificare a pedepsei stabilită inculpatului de către prima instanță, că instanța de apel a stabilit ultimului o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale enunțate, aplicând nejustificat și inechitabil față de inculpat prevederile art. 90 Cod penal în raport cu situația de fapt existentă la data condamnării lui, inadecvat și disproporțional în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite și a scopului pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane, adică a admis apelul declarat în mod greșit

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează despre inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din textul recursului declarat de procuror se reține că recurentul invocă drept temei de declarare a acestuia prevederile art.427 alin.1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, *hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, și, s-au aplicat pedepse în alte limite, decît cele prevăzute de lege.*

Colegiul penal, analizînd decizia atacată în raport cu temeiul art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală conchide că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. (8) Cod de procedură penală, și în hotărîrea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzînd motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

La fel, Colegiul penal reține că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului dar critică decizia instanței de apel numai referitor la aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoare în privința inculpatului conform art. 90 Cod penal, considerînd că nu este proporțională gravității infracțiunii săvîrșite și vinovăției autorului, temei ce se încadrează în prevederile art, 427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală.

Opozant celor invocate de recurent, instanța de recurs remarcă că, în cazul săvîrșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținînd seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori quantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și

pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În același rînd, instanța de recurs menționează că, conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod. Așadar, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată, iar după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special a dispozițiilor art. 90 Cod penal.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvîrșit infracțiuni, cauzînd anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, avînd drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, atît din partea condamnaților, cît și din partea altor persoane. Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii. Pedeapsa mai aspră, în limitele prevederilor articolului, poate fi stabilită numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului scontat.

Conform alin. (1) art. 90 Cod penal, în vigoare la momentul judecării cauzei, prevedea că dacă, *la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvîrșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvîrșite din imprudență, instanța de judecată, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd numai decît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă,* iar aceste prevederi potrivit dispoziției alin. (4) al aceleiași norme nu împiedică de a fi aplicate și în cazul persoanelor care au săvîrșit infracțiuni grave.

Revenind la prezenta speță, Colegiul atestă că, cauza fiind judecată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală și respectiv, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor generale de individualizare a pedepsei, continuînd operațiunea de individualizare cu privire la săvîrșirea infracțiunii, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutare pedepsei aplicate

vinovatului. Astfel, suspendarea condiționată, ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea ca, pe lângă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: *pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului, aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia*.

Derivând din condițiile ce vizează *pedeapsa aplicată și natura infracțiunii* prevăzute în alin. (1) și alin. (4) art. 90 Cod penal, se atestă faptul incidenței acestora la prezenta speță și anume că este stabilită o pedeapsă cu închisoare pentru infracțiunile săvârșite cu intenție ce nu depășește 5 ani.

La circumstanțele cauzei ca atenuante, conform art. 76 Cod penal, în privința inculpatului Vornicov Piotr au fost reținute de către instanța de apel, faptul că anterior nu a fost condamnat, are la întreținere doi copii minori, a recunoscut vina și s-a căit sincer. Circumstanțe agravante conform art. 77 Cod penal nu au fost stabilite.

Cît privește *persoana celor vinovați*, din materialele cauzei reiese că inculpatul Vornicov Piotr se caracterizează pozitiv.

În acest sens se mai reține că, datele ce caracterizează pozitiv persoana celui vinovat în funcție de circumstanțele concrete ale cauzei pot fi recunoscute ca circumstanțe ce atenuază pedeapsa, chiar și în cazul cînd ele nu sunt prevăzute ca atare în art.76 Cod penal.

Instanța de apel la stabilirea pedepsei a luat în considerație comportamentul postinfracțional al vinovatului și atitudinea lui față de fapta săvârșită și aprecierea morală negativă a acțiunilor sale infracționale. La caz inculpatul recunoscînd vina s-au căit sincer, fiind de acord cu examinarea cauzei în baza art.364/1 Cod de procedură penală.

Totodată, legea nu împiedică aplicarea art.90 Cod penal cînd inculpatul a înaintat o cere de a fi examinată cauza în procedură simplificată, luîndu-se în considerație toate circumstanțele cauzei.

Astfel, la aplicarea pedepsei inculpatului în privința căruia a fost admisă procedura simplificată de judecare pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța ia în considerare atît prevederile din alin. (8) art. 364/1 Cod de procedură penală, cît și prevederile art. 75 – 88 din Cod penal care reglementează modalitatea individualizării pedepselor persoanelor condamnate.

O altă condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 Cod penal, este *aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia*. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea

efectivă a acesteia, ținând cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege la formarea unei astfel de convingeri. Reieșind din conținutul deciziei, Colegiul penal consideră că instanța de apel întemeiată a concluzionat despre posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, învederând caracteristica pozitivă a inculpatului, faptul că anterior nu au fost condamnat, ținând cont și de prezența copiilor minori.

Instanța de recurs apreciază că modalitatea de executare aleasă și cuantumul pedepsei stabilite inculpatului, este în raport cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă și urmările produse.

Mai mult, Colegiul mai amintește că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia pînă la săvîrșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului, ceea ce în cauza deferită judecării s-a constatat.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvîrșite și cu periculozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

- împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite;
- starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;
- natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii;
- motivul săvîrșirii infracțiunii și scopul urmărit;
- conduita după săvîrșirea faptei și în cursul procesului penal;
- nivelul de educație, vîrsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

La caz, așa cum rezultă din textul deciziei instanței de apel, aceasta și-a motivat dispunerea suspendării condiționate a executării pedepselor aplicate inculpatului menționînd că dînsul se pot îndrepta fără a executa real pedeapsa închisorii, ceea ce se consideră de către instanța de recurs drept o concluzie justificată.

Ținînd cont de toate împrejurările cauzei, avînd în vedere atît principiul umanismului, prevăzut de art. 4 Cod penal, cît și prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, instanța de recurs consideră că nu este rațională executarea pedepsei reale cu închisoarea de către inculpat, iar instanța de apel just a conchis de a aplica în privința acestora prevederile art. 90 Cod penal, fiindu-i suspendată condiționat executarea pedepsei pe termen de probă, deoarece careva interdicții la aplicarea acestei norme nu se atestă.

Din considerentele menționate, Colegiul penal conchide, că la cauză nu și-au

găsit confirmare temeiurilor de recurs la care face referire recurentul și nu sunt motive de a interveni în soluția adoptată, fiindcă hotărîrea instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar pedeapsa aplicată inculpaților a fost individualizată potrivit legii.

Astfel, instanța de recurs conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de procuror, acesta fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Dumitru Calendari, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 23 februarie 2016, în cauza penală în privința lui Vornicov Piotr, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 13 iulie 2016.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun